

Ясельська В.В.

*здобувач 4 курсу факультету «Менеджменту, маркетингу і логістики»
Одеська національна академія харчових технологій,
м. Одеса*

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ЛЮДСТВА

У сучасному світі продовольча проблема інтерпретується як проблема, що викликана не стільки абсолютним недоліком продовольства у світі, що породжується перевищенням попиту над пропозицією, а скільки результатом несправного функціонування соціально-економічної системи.

Продовольча проблема на даний момент полягає не в тому, чи зможе Земля виробити потрібну кількість продуктів харчування для свого зростлого населення, а в тому, чи вдасться задовольнити в найближчі десятиліття потреби людства саме в тих продуктах харчування, попит на які буде найвищим, і чи можна буде здійснити це за розумними цінами, які будуть адекватні щодо доходів бідних верств суспільства багатьох країн [1].

Окрім зростання цін, іншим доказом існування у світі глобальної продовольчої проблеми є наростання негативного балансу зовнішньої торгівлі провідними продовольчими товарами у більшості країн світу.

Взагалі, продовольча проблема – одна з найстаріших та найважливіших проблем людства. Голод, будучи найсерйознішим наслідком цієї проблеми, сьогодні стає дедалі більшою «соціальною» проблемою. Голодують не лише у країнах третього світу, а й у країнах із високим рівнем ВВП, соціально благополучних. Тому можна говорити про те, що ця проблема не має кордонів та національної приналежності – вона є глобальною.

На сьогодні, пандемія також є однією із причин загострення давніх проблем світового ринку продовольства - бідність і нерівність населення планети в можливостях щодо отримання якісної та доступної за ціною продовольчої продукції сільського господарства [2].

Інші ж теорії продовольчої проблеми пов'язані з нерівномірним розподілом продуктів харчування по території Землі. Усуненням даного феномену займається більшість міжнародних організацій, діяльність яких порушує питання, пов'язані з глобальною продовольчою проблемою.

У даному контексті часто обговорюваним питанням є продовольча безпека – надзвичайно важливий показник для кожної країни, який може трактуватися неоднозначно з погляду різних суб'єктів світової економіки.

Під продовольчою безпекою розуміється ситуація, коли всі люди будь-коли мають доступ до достатньої кількості безпечних та поживних продуктів для задоволення своїх потреб та уподобань у їжі для активного та здорового життя.

Виділяється чотири аспекти, що характеризують продовольчу безпеку:

- наявність їжі – наявність достатньої кількості продуктів харчування належної якості, що постачаються національними або імпортними виробниками (у тому числі гуманітарної допомоги);
- доступність харчування – доступ індивідів до ресурсів, необхідних та достатніх для отримання продуктів харчування для збалансованого раціону;
- раціональність використання продовольства – задоволення всіх фізіологічних потреб організму з допомогою збалансованого харчування;
- стабільність – відсутність ризиків втрати доступу до продуктів харчування в найближчому майбутньому [4].

Деякі експерти також вважають, що головним фактором продовольчої безпеки є доступність продуктів харчування для всіх соціально-економічних груп населення. І ця доступність не обов'язково має забезпечуватися лише внутрішніми виробниками продовольства, а ще й наявністю вільного імпорту продуктів [5].

Узагальнюючи всі визначення, можна дійти висновку, що ключова властивість продовольчої безпеки – це задоволення потреб кожної людини у продуктах харчування не на мінімальному рівні, не на рівні виживання, а відповідно до досить високо встановленої планки якісного та раціонального харчування.

Список використаних джерел:

1. Згадова Н.С., Губко В.І. Стратегія діяльності, перспективні та поточні плани щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. Економічна безпека соціальних систем: деякі питання теорії та практики : круглий стіл кафедри економічної теорії та фінансово-економічної безпеки Одеської національної академії харчових технологій та республіканської газети «Золото слів» в рамках VIII Міжнародної науково-практичної конф. «Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття», 15 – 16 жовтня 2020 р. м. Одеса, 2020
2. Формування та управління системою продовольчої безпеки: [монографія] / Під заг. ред. к.е.н., доц. Н.С. Згадової, к.е.н., доц. Ю.Г. Неустроєва. – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 247 с.
3. Соціально-економічний розвиток регіону в системі забезпечення продовольчої безпеки: монографія / Роботін Ю.А., Лагодієнко В.В., Згадова Н.С., Неустроєв Ю.Г., Павленко Г.М., Кравченко Ю.І. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 207 с.
4. Батюк Л.А. Продовольча безпека та досвід її забезпечення в деяких розвинутих країнах світу. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: економічні науки*. Вип. 105. Харків: ХНТУСГ. 2010.
5. Власов В. Тенденції й проблеми глобальних процесів у світовій продовольчій сфері. *Економіка України*. 2006. № 3.

Науковий керівник: **Ткачук Т.І.**, к.е.н., доцент
Одеська національна академія харчових технологій,
м. Одеса